

PUO YA BOPHATLALATSI BA DITABA KA SARS

Tshwane, Cape Town, 16 Phupu 2024 — Khomishenara ya Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS), Mong. Edward Kieswetter o lebohile ka boikokobetso balefalekgetho bohle ba ileng ba ikopanya le SARS dibekeng tse pedi tse fetileng. Bona ba akaretsa bao e neng e le karolo ya Sehla sa ho Faela sa Batho ka Bomong sa 2024 se qadileng maobane, ka la 15 Phupu 2024 se tlang ho tswela pele ho fihlela ka la 21 Mphalane 2024 le ka Pherekongong 2025 bakeng sa balefalekgetho bao e seng ba nakwana le bao e leng ba nakwana ka ho fapana.

Khomishenara Kieswetter o tiisitse hore ho bapa le "maikemisetso a rona a mawala a ho aha mokgwatshebetso wa lekgetho le wa Bolaodi ba Meedi o itshetlehileng hodima boikobelo ba tefo ya lekgetho ka boithaopi, ka tshebediso ya batho, le theknoloji, re ntse re tswela pele ho etsa hore mekgwatshebetso ya rona e be ya sejwalejwale. Re ntse re tswela pele ho sebetsa hore re tsebe ho fana ka tshebeletso e thellang feela, e ntlafatsang le ho kgontsha balefalekgetho, le moo lekgetho e bang ntho e iketsahallang feela bakeng sa dimiliyone tsa Mafrikaborwa. Re ikemiseditse hore Sehla sa ho Faela e se be tabataba".

Ke direkoto tse ka bang 150 million tsa mekga ya boraro tse ileng tsa fihlellwa monongwaha, mme sena ke motheo wa Sehla sa ho Faela. Ho sebetsana le mothamo ona o moholo wa Data e Kgolo ka tshebediso ya bohlale ba maiketsetso le manollo ya dipalopalo e ntlafaditsweng ka boithuti ba metjhini bo kgontsha SARS ho hlahloba palo e kholwanane ya balefalekgetho ka tsela ya othomathike, ho kenya lesedi ka hara diforomo tsa kgutliso, ho ntlafatsa botshepehi ba ditsebahatso tsa balefalekgetho, le ho nolofaletsa balefalekgetho tsena tsohle.

Matsatsing a pele a 14, ke balefalekgetho ba fetang 5 million ba ileng ba fumantshwa hlahlobo ya rona e bitswang *Auto Assessment*, mme ba etsang 99.13% ba bona ba ile ba ananela sephetho ntle le ho etsa diphetoho dife kapa dife. Ke dipusetso tse ka bang R10 billion tse lebileng ho batho ba 1.6 million ba ileng ba hlahlojwa ka tsela ya *auto-assessment* ba seng ba lefilwe ho fihlela jwale moo pusetso ya setlwaedi e bileng R5900.00.

"Re phethetse dikgutliso tsena tsa selemo ka seng le dihlahlobo tsa lekgetho ha ka yona nako eo, re ntse re sebetsana le sephetho sa hlahlobo ka nngwe ka ho sebedisa bokgoni ba rona ba ho lekolela tse ka bakang kotsi le tse ka fumanwang e le tse ka bakang boqhekanyetsi. Tsena tsohle ke ka lebaka la botsetedi boo re bo entseng ho eketsa le ho atolosa tshebediso ya data ya mekga ya boraro dilemong tse mmalwa tsa ho feta. Ngwahola mosebetsi ona o le mong o tlatseditse mokotla wa naha ka tjehelete e kana ka R100 billion ka tsela ya ho thibela dipusetso tse sa dumellehang. Ho sa natswe katleho ena, ke kgolwa hore re ka etsa ho feta mona." ho rialo Khomishenara Kieswetter.

Ka mora ho bulwa ha Sehla sa ho Faela maobane, ka la 15 Phupu 2024, ke dikgutliso tse 191 000 tse seng di faetswe mme tse 183 000 (9%) di faetswe ka tsela ya dijithale ka tshebediso ya eFiling le MobiApp ha tse 7 700 (3%) di ile tsa faelwa ka tsela ya ditsi tsa rona tsa tshebeletso ya balefalekgetho tse bitswang *Taxpayer Service Centres*. Mme tse etsang 90% ho tsona di sebeditswe nakong ya disekonto tse 5.

SARS e ntse e tswela pele ho anetsa ditshebeletso tsa yona moo batho ba ka iketsatsang tsena ka thuso ya ditshebeletso tsa thuto tse kang SARS TV YouTube Channel mmoho le websaete ya rona ya SARS ho etsa hore lesedi le fumanehe ha bonolo bakeng sa tlhakisetsa ya balefalekgetho. "Ho bile le basebedisi ba miliyone e le nngwe ba sebedisitseng tsena dibekeng tse pedi tsa ho feta, mme sena se phethahatsa maikemisetso a rona a mawala a ho fana ka nnetefaletso le tlhakisetsa ho balefalekgetho," o tswetse pele jwalo.

Ho bapa le Ponelopele ya SARS ya 2024 ya ho aha SARS e BOHLALE, ya SEJWALEJWALE le eo botshepehi ba yona bo sa belaelweng, re ntse re ntjhafatsa ditshebeletso tsa rona tsa dijithale ka ho tla ka dintlafatso tsa tlatsetso tse ngata ho kgontsha balefalekgetho ho ikobela boitlamo ba bona ka tsela e bonolo le e hlokanang ditshitiso le ho etsa sena hohle moo ba iphumanang ba le teng.

Dikanele tsa dijithale tsa SARS di bile le dipuisano tse 16 million dibekeng tse pedi tse fetileng ka tsela ya SARS eFiling, MobiApp, Lwazi Chatbot, Help-You-eFile, SARS Online Query System, tshebeletso ya USSD (ya difounu tsa kgale), marangrang a dikgokahanyo le kanale ya rona e ntjha e sa tswa kgakolwa ya WhatsApp (e seng e le matsatsi a mararo e le teng), mme tsena di fokotsa tlhokeho ya hore molefalekgetho a lebe kapa hona ho letsetsa diofisi tsa rona. Tshebeletso ya rona e bitswang *SARS Online Service* ke kanale ya onlaene e sebediswang ha bonolo le e ka fumanwang websateng ya rona e leng (<https://tools.sars.gov.za/soqs>). WhatsApp e ka fihlellwa ka ho boloka nomoro ena ya SARS WhatsApp e leng (0800 11 7277) le ho romela molaetsa le ho latela ditataisi. Ha ho hlokehe hore o etele lekala la SARS.

Pele o etela Ofisi ya SARS, leka dikanale tsa rona moo o ka iketsatsang tsohle teng:

- Etela SARS eFiling websaeteng ya rona e leng www.secure.sarsefiling.co.za
- Rwalla SARS Mobi app ho tswa ho Google Play kapa Apple Stores
- Letsetsa nomoro ena ya USSD - *134*7277# ho batlisisa ka maemo a hao mmoho le dintlha tse ding
- Buisana le SARS nomorong ena ya WhatsApp - 0800 11 7277
- Fumana SARS On-line Query System (SOQS) websaeteng ya rona e leng www.sars.gov.za

- Etela maqephe a marangrang a rona a dikgokahanyo ho Facebook, LinkedIn, SARS TV – YouTube le X (Twitter) moo o tlang ho fumana dividiyo tse tla o thusa ho iketsetsa dintho ka bowena mmoho le ditataiso tsa mohato ka mong.
- Letsetsa Contact Centre ya rona mme o kgethe Help You eFile pele o leba ho Moeletsi wa Tshebeletso
- Etsa tlhophiso ya kopano ebang tsohle di sa atlehe hore o fumantshwe puisano ka tshebediso ya marangrang a khompyutha, ya mohala kapa kopano ya ho kopana ka seqo le e mong wa ba sebetsang mane setsing sa tshebeletso ya balefalekgetho se bitswang *Taxpayer Service Centre*.
- Jwalo ka boiteko ba ho qetela, re ke ke ra leleka molefalekgetho ebang a ka itlela feela Ditsing tsena tsa rona tsa Tshebeletso ya Balefalekgetho, ha feela le bona ba ikemiseditse ho leta.

Dikanale tsena moo batho ba ka iketsetsang dintho ka bobona di dumella balefalekgetho:

- Ho kenya tletlebo e mabapi le kabo ya tefo;
- Ho kopa nomoro tsa bona tsa referense ya lekgetho;
- Ho fana ka ditokomane tsa tshehetso ebang SARS e di kopile;
- Ho tlaleha nyewe e ntjha ya lefa;
- Ho ntjhafatsa moemedi ya ngodisitsweng;
- Ho kopa maemo a bona a boikobelo ba tefo ya lekgetho;
- Ho nnetefatsa maemo a bona a boikobelo ba tefo ya lekgetho; le
- Ho lekola hore na ba kgethetswe *Auto Assessment* kapa tjhe

“Ho sa natswe ho fumaneha ha dikanale tsena tsa dijithale, SARS e se e lokisitse Ditsi tsa rona tsa Tshebeletso ya Balefalekgetho (Taxpayer Service Centres) mmoho le Baeleletsi ba rona ba Tshebeletso (Service Consultants) ho thusa balefalekgetho ba hlokang thuso ya ho ikobela boitlamo ba bona ba tefo ya lekgetho ka thuso ya dikanale tsena tse latelang tsa tshebeletso — dipuisano tsa mehala, dikopano tsa marangrang a khompyutha kapa tsa seqo, ditheminale tseo batho ba ka iketsetsang tsena tse mane diofisng tsa SARS, mmoho le Diyuniti tsa rona tse Tsamayang tse etelang baahi ba hlwailweng ba dibakeng tse hojana. Re kgonne ho sebeletsa balefalekgetho ba 330 000 dibekeng tse pedi tse fetileng,” o rialo.

SARS e boetse e tswela pele ho ntlafatsa bokgoni ba yona ba ho fokisa le ho thibela ho se ikobele tefo ya lekgetho ka ho sebedisa monyetla wa ho eketsa le ho atolosa

tshebediso ya data ya SARS le ya mekga ya boraro, ho tsepamisitswe maikutlo hodima mokgwa ona wa ho se ikobele o kang wa ho se tsebahatse le ho se tsebahatse tsohle bakeng sa balefalekgetho bao ba etsang ka boomo le ka ho se tsotelle letho kapa ka mokgwa wa bonokwane, ho se ikobele tefo ya lekgetho.

Khomishenara Kieswetter o lemositse balefalekgetho ho fadimehela dikema tsa boqhekanyetsi tse ntse di ja setsi. O boletse hore: "SARS e keke ya kopa balefalekgetho ho fana ka dintlha tsa bona tsa banka kapa tsa dikarete tsa khrediti ebile ha e sebedise dihokedi dife kapa dife tse kopang balefalekgetho ho kenya dintlha tsa bona ho se bitswang *hyperlink*." O boletse hore SARS e sebedisa feela websaete (www.sars.gov.za) mme ha ho aterese e nngwe esele. O ipileditse ho balefalekgetho ho fadimeha ka matla le ho kena websaeteng ya SARS ho nnetefatsa bonnete ba lesedi lefe kapa lefe leo ba le belaelang.

"Dibeke tse mmalwa tse tlang e tla ba tse maphathaphathe bakeng sa diofisi tsa SARS ka ha re tla be re buisana le ho sebeletsa balefalekgetho ho phatlalla le naha. Re utlwisisa hore ba bang ba balefalekgetho ba tjhesehella ho faela dikgutliso tsa bona, le hore bongata bo lebelletse ho fumana pusetso ka lebaka la seo. Ka lebaka leo, re lebelletse hore ho ka ba le dinako tseo ho tla bang le mela e melelele ha Sehla sa ho Faela se qala. Ho sa natswe mehlodi le bokgoni ba rona bo haellang, re tshepa mehato eo re e behileng ya ho tshehetsa maikemisetso a rona a mawala le ho ntshetsa pele boikitlaetso ba rona ba ho fana ka tshebeletso e hlokang tshitiso, e ntlafatsang le e kgonthang balefalekgetho ho ba le tshebeletso e ntle, le moo qetellong lekgetho ebang ntho e iketsahallang feela bakeng sa bongata ba Maafrikaborwa," o phethetse ka ho rialo.

Ho fumana lesedi le fetang lena, ka kopo ikopanye le SARSMedia@sars.gov.za